

KJS Antipest protocol (inclusief online pesten)

Mei 2016

Op de KJS staan wij op tegen pestgedrag.

Pestgedrag wordt op onze school niet getolereerd.

Om bovenstaande stelling kracht bij te zetten,

om de acties die de school onderneemt bij signalen van pestgedrag helder te krijgen en

om in geval van pestgedrag passend op te kunnen treden,

is dit anti pestprotocol opgesteld.

Wat verstaan we onder pesten:

Pesten is het gedrag waarbij iemand herhaald en gedurende langere tijd door anderen bejegend wordt op manieren die leiden tot fysieke verwonding en/of psychisch lijden.

Het betekent het systematisch misbruiken van je persoonlijke macht en/of kracht om anderen die zich niet of moeilijk kunnen verweren pijn te doen, te intimideren of bang te maken met de bedoeling er zelf beter van te worden. Dit kan variëren van woordgrapjes en steeds terugkerende kleine pesterijen tot echte bedreigingen, afpersing en structureel lichamelijk geweld. In extreme gevallen kan het leiden tot zelfdoding van het slachtoffer.

Plagen of pesten?

Bij plagen is er sprake van incidenten. Plagen gebeurt vaak spontaan, het duurt niet lang en is onregelmatig. Bij plagen zijn de kinderen gelijk aan elkaar; er is geen machtsverhouding. De rollen liggen niet vast: de ene keer plaagt de één, de andere keer plaagt de ander. Plagen gebeurt zonder kwade bijbedoelingen en is daarom vaak leuk, plezierig en grappig. Bij plagen loopt de geplaagde geen blijvende psychische en/of fysieke schade op en is in staat zich te verweren.

Bij pesten is het ene kind sterker en het andere kind zwakker. Het is steeds hetzelfde kind dat wint en hetzelfde kind dat verliest. Vaak gebeurt pesten niet één keer, maar is het gepeste kind steeds weer de klos. Anderen kijken tegen het sterkere kind op. De pestkop heeft geen positieve bedoelingen; wil pijn doen, vernielen of kwetsen. Het gepeste kind voelt zich eenzaam en verdrietig, hij of zij is onzeker en bang.

Rollen en vormen van pesten:

In geval van pestgedrag zijn er verschillende rollen te onderscheiden:

- De pester
- Het doelwit (slachtoffer)
- De toeschouwers (wegkijkers of meelopers)

Omdat er meerdere leerlingen een rol hebben bij het pesten, ligt de oplossing/het stoppen van pesten ook bij al deze leerlingen die een rol hebben!

Er zijn vele vormen van pesten:

Fysiek: duwen, slaan, spullen stukmaken, enz.

Verbaal: bijnamen gebruiken, roddels verspreiden, enz.

Emotioneel: iemand negeren, uitsluiten, bezittingen verstoppen, enz.

Digitaal: schelden per sms of msn, zonder toestemming foto's gebruiken, enz.

Signalen van pestgedrag:

Pesten kan het leven van het slachtoffer helemaal overhoop gooien. Kinderen die gepest worden, schamen zich vaak en durven er niet goed met anderen over te praten. Zelfs niet met hun ouders. Soms is uit signalen op te maken dat er iets aan de hand is.

Mogelijke signalen zijn:

- Het kind heeft angst om naar school te gaan;
- Heeft weinig of geen vrienden;
- Vervalt in vroeger gedrag zoals weer in bed plassen of weer gaan duimen;
- Heeft last van concentratiestoornissen, waardoor de schoolprestaties achteruit gaan;
- Heeft vaak geen eetlust;
- Ze kunnen ineens veel ruzie gaan maken thuis;
- Zomaar en regelmatig huilen om niets;
- Het kind heeft last hebben van buikpijn, hoofdpijn, misselijkheid;
- Hij/zij komt thuis uit school met kapotte kleren en beschadigde boeken;
- Het kind heeft verdacht vaak kneuzingen, verwondingen en blauwe plekken;
- Hij/zij wordt niet uitgenodigd voor feestjes!
- Het kind fietst alleen naar school;
- Slaapt onrustig en droomt naar;
- Vraagt of steelt geld van de familie;
- Het kind neemt geen klasgenootjes (meer) mee naar huis.

Pesten op school is te herkennen aan een veelheid van signalen.

- Altijd een bijnaam, de persoon nooit bij de eigen naam noemen;
- Zogenaamde leuke opmerkingen maken over die persoon;
- Een klasgenoot telkens weer ergens de schuld van geven;
- Briefjes doorgeven;
- Beledigen;
- Opmerkingen maken over kleding;
- Isoleren en negeren;
- Na schooltijd opwachten, schoppen of slaan;
- Op weg naar huis achterna rijden;
- Naar het huis van de gepeste gaan;
- Bezittingen afpakken;

- Schelden of schreeuwen;
- Pesten via msn.

Signalen voor de leerkracht:

- De gepeste is vaak betrokken bij samenscholingen of opstootjes in de klas of op de speelplaats;
- De leerling is vaker afwezig; gaat niet graag naar school;
- De leerling zoekt de veiligheid van de leerkracht op;
- Een leerling wordt vaak met een bijnaam aangesproken door klasgenoten;
- Er is een verhoogde kans op psycho-somatische klachten (hoofdpijn, buikpijn);
- De schoolresultaten van de leerling gaan plots achteruit;
- De leerling wordt dikwijls als laatste gekozen bij het indelen van groepjes (sportles, groepswerk);
- De leerling isoleert zich van de anderen, soms met één vriend(in);
- De leerling is vaak alleen en buitengesloten tijdens pauzes en tijdens het overblijven;
- De leerling blijft dicht bij de onderwijzer staan tijdens pauzes en tijdens het overblijven;
- Opvallend vaak zijn er spullen kapot of verdwenen bij een leerling;
- Een leerling is vaak betrokken bij vechtpartijtjes, scheldpartijen etc.
- Een leerling is steeds het mikpunt van "grapjes". Pen weggooien, etui overgooien, stoel wegzetten etc.
- De leerling gedraagt zich gestresst, ongelukkig en depressief;
- De leerling gedraagt zich schichtig, schrikt snel, durft iemand niet aan te kijken etc.
- De schoolprestaties gaan langzaam achteruit;
- De sfeer in de klas is niet goed;
- De leerkracht voelt intuïtief aan dat er "iets" niet klopt in de klas en kan er maar niet de vinger achter krijgen wat het is.

(Bron: www.aandachtvoorpesten.nl)

Preventie op de KJS:

Gedragsafspraken

Op de KJS werken we met zgn. gedragsafspraken. Deze afspraken hangen duidelijk zichtbaar in school. Ze staan in de schoolgids, op de schoolkalender en worden regelmatig besproken in het team en de klassen.

Naast deze gedragsafspraken zijn er werkafspraken met het team:

Medewerkers:

- medewerkers zorgen voor een positief klassen- en schoolklimaat
- elke medewerker neemt pesten serieus

- elke medewerker reageert op signalen van pestgedrag in of rond de school
- elke medewerker heeft de intentie pesten aan te pakken
- de mentor stelt pestgedrag in teamverband aan de orde
- alle medewerkers houden zich aan de geformuleerde gedragsregels

Teamleden zien er op toe dat leerlingen:

- alle leerlingen houden zich aan de geformuleerde gedragsregels
- leerlingen spreken elkaar aan op pestgedrag
- een leerling gaat naar de mentor/de vertrouwenspersoon/pestcoördinator voor hulp of advies, wanneer hij zelf of iemand anders gepest wordt

Als een leerling zich niet aan de gedragsafspraken houdt, treedt het gele en rode kaarten systeem in werking.

Dit systeem staat helder omschreven in de jaarlijkse schoolgids.

Onderstaand kopij van dit deel van de schoolgids:

Van regels naar routines:

Communicatie en omgang

- De poster hangt in de klassen en op de gang. De bijhorende afspraken worden in de groepen en binnen het team besproken. (In gesprek betrokken als gedrag een item is).
- We tonen respect in omgang met elkaar en onderwijzen hier actief op.
- Kinderen doen wat de leerkracht zegt. De leerkracht toont naar de kinderen redelijkheid en geeft kinderen de mogelijkheid om (naderhand) te reageren. De leerkracht streeft er altijd naar dat een kind niet boos of verdrietig naar huis gaat.
- Volwassenen worden met u, meneer of mevrouw aangesproken. Kinderen spreken de leerkracht aan met 'juf' of 'meester' eventueel in combinatie met de voornaam.

- Brutale uitingen worden niet getolereerd.
- We leren de kinderen elkaar aan te spreken (vanuit de ik boodschap) bij het overtreden van gedragsregels of andere schoolregels. Ook leren ze elkaar te complimenteren bij goed gedrag.
- Kinderen worden gestimuleerd bij een probleem of meningsverschil een oplossing te zoeken.
- Bij communicatie kijken we elkaar aan.
- Als een ander aan het woord is leren we kinderen een actieve luisterhouding aan te nemen.
- Op school communiceren we op een respectvolle manier.
- Kinderen bieden na onaanvaardbaar gedrag hun (oprechte) excuses aan (dit kan ook in de vorm van een goedmakertje). Ook de leerkrachten bieden hun excuses aan bij een vergissing.
- Ouders kunnen voor schooltijd korte mededelingen bij de leerkracht doen. Voor zaken die meer tijd vergen wordt een afspraak gemaakt. Ouders kunnen met vragen, opmerkingen en zorgen bij de leerkracht terecht. We praten niet op een negatieve manier over anderen (collega's of ouders), als er door ouders negatief over collega's wordt gesproken, dan worden de ouders naar de betreffende collega verwezen.
- Leerkrachten maken van ieder relevant oudercontact een (korte) aantekening in het digitale leerling-dossier.

Gebouw, plein en materiaal gebruik

- Tijdens het buitenspelen van de groepen houden de leerkrachten duidelijk en consequent toezicht op alle kinderen (dus niet alleen de eigen groep).
- Kinderen komen alleen onder begeleiding van een leerkracht in de personeelskamer of magazijnen.
- Leerkrachten hebben voor schooltijd hun zaken voor de lessen op orde. (met uitzondering van calamiteiten)
- Kinderen gaan rustig de school in en uit. De leerkracht houdt toezicht bij het in en uitgaan van de school. Kinderen verlaten uiterlijk 15.45 uur het schoolgebouw. Leerkrachten laten kinderen naar huis bellen als ze onverwacht langer op school moeten blijven.
- Leerkrachten leren kinderen hoe er met materialen moet worden omgegaan.

- In de klassen zijn vaste plaatsen voor materialen.
- In principe blijven schoolmaterialen zoals boeken en tablets op school. Er kan in overleg met de leerkracht een uitzondering gemaakt worden. De school is niet aansprakelijk voor materialen van thuis.
- Mobiele telefoons zijn uitgeschakeld en worden bewaard door de leerkracht. Tenzij de telefoons ingezet worden voor het leerproces.
- Schade aan materialen wordt bij de leerkracht gemeld. Opzettelijke schade aan schoolmateriaal door een kind, wordt vergoed door het kind cq de ouders.
- Kleutermateriaal is alleen bestemd voor de groepen 1, 2 en 3 (buitenspeelmateriaal). Voor de groepen 3 t/m 8 gelden duidelijke regels mbt de buitenspelbak.
- Speeltoestellen en spelmaterialen worden gebruikt waarvoor deze bedoeld zijn.
- Kinderen plaatsen fietsen in de fietsrekken, stepjes worden opgeborgen in de kleutershuur.
- Er zijn duidelijke wc gebruik afspraken.

Als het fout gaat

Op de KJS streven we naar het creëren van een veilig klassenklimaat, waar de nadruk wordt gelegd op het positief bekrachtigen van gewenst gedrag en preventie van ongewenst gedrag. Door te zorgen voor duidelijke regels die consequent gehandhaafd worden door iedereen op school, gaan we er vanuit dat gedragsproblemen (grotendeels) voorkomen kunnen worden. We dragen samen deze verantwoordelijkheid.

De gouden regels voor de KJS zijn:

We zijn aardig voor elkaar.

We lossen problemen goed op.

We zijn rustig in de school.

We houden de school en de spullen netjes.

Wanneer een leerling- ondanks de preventieve maatregelen- herhaaldelijk ongewenst gedrag vertoont, start onderstaand stappenplan. Wanneer een leerling grensoverschrijdend gedrag vertoont, gaat de leerkracht in overleg met MT leden zij besluiten(na hoor en wederhoor), of een gele of rode kaart gegeven wordt.

Onder grensoverschrijdend gedrag verstaan wij:

- fysiek geweld
- verbaal geweld
- vernieling
- (seksuele)intimidatie/bedreiging
- discriminatie en racisme

- pestgedrag
- als een leerling herhaaldelijk geattendeerd is op het niet nakomen van afspraken.

Wat is een gele/rode kaart:

Een brief in de kleur van het uitgegeven signaal . Hierop staat wat de aanleiding van het signaal is geweest. Welke consequenties en interventies passend zijn bij de overtreding die heeft plaats gevonden. De brief wordt verstuurd aan ouders (of in gesprek aan hen overlegd (rode kaart)). Vervolgens wordt deze bewaard in de klassenmap van de leerkracht en het leerling dossier.

Stappenplan gele en rode kaarten

Maatregel / actie	Wie?
1. Officiële waarschuwing - Uitleg aan leerling - Ouders informeren over reden o.w en aangeven dat gedragsprotocol in werking is gezet - Bijhouden logboek en aantekening in Parnassys - Zorgoverleg 'preventie'	Leerkracht i.o.m. directie Eigen leerkracht Eigen leerkracht Eigen leerkracht Eigen leerkracht/IB/ gedrag coördinator
2. Gele kaart - Uitleg aan leerling - Ouders informeren over reden gele kaart. - Bijhouden logboek en aantekening in Parnassys - Zorgoverleg 'preventie'	MT leden geven uit. Eigen leerkracht Eigen leerkracht (eventueel samen met MT lid) Eigen leerkracht Eigen leerkracht/directie/IB/gedragscoördinator
3. Rode kaart - Uitleg aan leerling - Ouders worden uitgenodigd voor een gesprek - Bijhouden logboek en aantekening in Parnassys - Zorgoverleg 'consequentie'	Directeur (met MT lid/ leerkracht) - Eigen leerkracht - directeur met MT lid/ leerkracht - Eigen leerkracht (ism directeur/ IBer) Tijd van de schorsing bepalen: MT Eigen leerkracht/MT leden/ IB/ gedragscoördinator

Leefstijl:

Om de leerlingen te leren over emoties (van henzelf en van anderen) en hen te leren wat sociaal gedrag is, werken we op school met de methode Leefstijl.

Deze methode werkt met themalessen. De lessen worden wekelijks gegeven. Boekjes die bij de lessen gebruikt worden gaan met de leerlingen mee naar huis. Gesprekken die thuis over het thema gevoerd worden zijn onderdeel van Leefstijl. Ouders worden via de nieuwsbrieven geïnformeerd over de Leefstijllessen en thema's. Deze informatievoorziening wordt gedaan door een leerkracht van de school die Leefstijlcoördinator is.

Screening:

Twee keer per schooljaar vullen de leerlingen een screeningslijst in waarin zij aangeven of en hoe gelukkig zij zijn. Op school maar ook thuis. De lijst die gebruikt wordt is een gecertificeerde screeningslijst te weten: SCOL

Leerlingen hebben de mogelijkheid om middels deze lijst aan te geven of zij zich veilig weten. Leerkrachten kunnen en zullen naar aanleiding van de antwoorden in de lijst actie ondernemen als hier aanleiding toe is.

Vertrouwenspersoon:

Als kinderen zich onveilig voelen hoeven ze niet te wachten tot het moment van de screeningslijst om dit duidelijk te maken. Zij kunnen elke dag elk moment bij hun eigen leerkracht of een andere leerkracht van school terecht met hun zorgen. Daarnaast kunnen ze terecht bij de vertrouwenspersonen die elk schooljaar zichzelf voor komen stellen in alle klassen. Ook hangen er 2 brievenbussen in school, met daarop de foto van de vertrouwenspersonen. Kinderen kunnen de vertrouwenspersoon benaderen via een briefje in een van de brievenbussen als ze het lastig vinden om op de vertrouwenspersonen af te stappen.

Incidentenregistratie:

Op school werken we met een incidenten registratie. Deze registratie kent 2 vormen. Een registratie voor lichamelijke beschadigingen. Als kinderen vallen, of zich bezeeren op welke manier ook, die leidt tot lichamelijke beschadiging dan wordt hier een aantekening van gemaakt op de hiervoor bestemde map in de teamkamer.

Daarnaast is er een registratie voor signalen van emotionele problematiek. Als er klachten of signalen zijn van ouders en/of kinderen wordt ook dit geregistreerd.

Positief pedagogisch klimaat

Op de KJS heerst er een positief pedagogisch klimaat. Kinderen gaan onderling positief met elkaar om. Leerkrachten gaan onderling positief met elkaar om. Kinderen en leerkrachten gaan onderling positief met elkaar om. Ouders en leerkrachten gaan onderling positief met elkaar om.

Dit is de cultuur van de KJS. Deze onderhouden we door het maken van afspraken. Elk schooljaar start de klas met het maken van groepsafspraken gericht op een positief klimaat. Het team werkt met communicatie afspraken die door henzelf onderling zijn opgesteld en die jaarlijks samen doorgenomen worden.

Positieve contacten en communicatie met ouders wordt onderhouden door met hen in gesprek te blijven en zoveel mogelijk met ouders samen te werken.

Als er gepest wordt:

Als er signalen van pesten komen (door leerlingen, leerkrachten of ouders), worden deze altijd serieus genomen en verder onderzocht. Als er redenen zijn om te denken dat er inderdaad sprake kan zijn van pesten, dan worden de volgende acties ondernomen:

Op de KJS werken we met de Sta op aanpak.

Deze aanpak is onderdeel van de Leefstijl methode.

Uitgangspunten van de sta op aanpak:

De sta op aanpak is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- pesten is een groepsprobleem
- De sta op aanpak steunt op het vergroten van empathie.
- De gevoelens en niet de feiten staan centraal.
- De nadruk ligt op het probleemoplossende karakter.

Stappenplan:

De sta op aanpak maakt gebruik van het zevenstappenplan.

1. Organiseer een gesprek met het doelwit
2. Organiseer een eerste bijeenkomst met de supportgroep (inclusief de pester)
3. Leg het probleem uit
4. Deel de verantwoordelijkheid
5. Vraag naar ideeën van elk groepslid
6. Laat het aan de groep over

7. Een gesprek met elk afzonderlijk

Een uitwerking van de stappen volgt verderop in dit pestprotocol.

De sta op methode in de praktijk

Het schoolteam

Het schoolteam is op de hoogte van de sta op aanpak van het pestprotocol. Enkele van hen zijn middels een training geïnformeerd over de uitgangspunten, de stappen en hebben dit met elkaar besproken en geoefend. Dit is gedeeld met het team.

Door gesprekken op teamvergaderingen en herhalingstrainingen op studiedagen zijn teamleden zich bewust van de rol van de leerkracht bij de preventie van pestgedrag.

Zij herkennen signalen van pestgedrag en kunnen handelen volgens het protocol.

De sta op begeleider

Bij de sta op aanpak wordt een vaste begeleider aangesteld. Dit kan de groepsleerkracht zijn, maar ook een andere leerkracht, intern begeleider of een directielid kan deze rol op zich nemen. Dit wordt per pestsituatie opnieuw bepaald. Belangrijk hierbij is dat de begeleider over goede communicatieve vaardigheden beschikt, een nauwe band heeft met het doelwit en de pester en voldoende draagkracht heeft.

Meerdere begeleiders zijn ook goed mogelijk, er kan dan overlegd worden, feedback gegeven en een breder draagvlak gecreëerd worden.

De begeleider moet vertrouwen hebben in het slagen van de sta op aanpak en dit uitdragen.

Organisatie van de gesprekken

De gesprekken vinden onder schooltijd plaats in een neutrale, rustige ruimte, waar de groep niet gestoord wordt. Bijvoorbeeld de IB ruime of de personeelskamer.

Algemene informatie voor leerlingen en ouders

De leerlingen van de school krijgen van hun groepsleerkracht aan het begin van het schooljaar uitleg over de sta op aanpak in de periode van kennismaking en groepsvorming. Hierbij legt de leerkracht aan de leerlingen uit dat hij/zij er van uit gaat dat ze met elkaar een fijn schooljaar tegemoet gaan, en dat ze hoopt op hun hulp als er problemen ontstaan en iemand zich ongelukkig voelt in de groep.

Dat hiervoor de sta op tegen pesten-aanpak gebruikt gaat worden.

De ouders krijgen deze informatie via de schoolgids, een ouderbrief met informatie op de website van school en via de informatieavond. Hierbij leggen we als school aan de ouders uit dat het doel van de aanpak is dat het pesten stopt.

Leerlingen en ouders informeren als de aanpak start

Wanneer een peestsituatie op school erom vraagt dat de sta op-aanpak gehanteerd gaat worden, worden de ouders van het doelwit in een gesprek met de leerkracht/ sta op begeleider op de hoogte gesteld.

Uiteraard met medeweten van de betreffende leerling.

De ouders van de pester worden nog niet onmiddellijk ingelicht, dit gebeurt na het verloop van het stappenplan.

De ouders van de supportgroep worden met een uitleggend schrijven geïnformeerd.

De supportgroep

De supportgroep bestaat uit 6 tot 8 leerlingen, inclusief de pester.

Dit kunnen leerlingen uit de eigen groep zijn, maar ook leerlingen uit andere groepen. Het is voor deze leerlingen belangrijk dat zij het potentieel hebben om verantwoordelijkheidsgevoel en inlevingsvermogen te ontwikkelen.

Deze kinderen moeten ook de ruimte hebben en krijgen om tijdens de lesuren uit de klas gehaald te worden om deel te nemen aan de gesprekken.

Verder ondersteuning

Wanneer de sta op-aanpak niet aanslaat zal er naar andere mogelijkheden voor begeleiding gezocht worden, binnen of buiten de school.

Ook onderliggende problematiek bij de pester, het doelwit of de groep als geheel moet in de gaten worden gehouden.

Dit verloopt via het zorgplan van onze school.

De uitwerking van het zevenstappenplan

Wanneer er sprake is van een peestsituatie zal de leerkracht in overleg met de directie en de intern begeleider de sta op-aanpak in werking zetten.

Voor de groepen 5 t/m 8 wordt de aanpak ingezet zoals hieronder beschreven.

Voor de jongste groepen is deze aanpak vaak minder geschikt. Er zal dan wel gekeken worden welke aspecten hieruit meegenomen kunnen worden om ook in de groepen 1 t/m 4 tot een einde van de peestsituatie te komen.

Om de sta-op aanpak tot een succes te maken worden de zeven stappen van de aanpak als volgt uitgevoerd:

1. Organiseer een gesprek met het doelwit

Doel: - duidelijkheid krijgen over de situatie

- op zoek gaan naar mogelijke leden van de supportgroep

Tijdens deze stap:

Wanneer een begeleider ontdekt dat er gepest wordt, begint hij een gesprek met het doelwit.

Gedurende dit gesprek moedigt de begeleider het doelwit aan om te omschrijven hoe hij zich voelt en geeft reflectief commentaar zoals "Dat moet heel moeilijk voor je zijn...", "Dus je was werkelijk overstuur".

De opzet is niet om feiten te achterhalen; als het slachtoffer met bewijzen wil komen dan wordt dit altijd omgebogen in termen van veroorzaakt leed. Bijvoorbeeld een opmerking als "Ze negeren mij allemaal, niemand wil met mij praten", kan een respons opleveren als "Dus, jij voelt je echt alleen en je bent overstuurd omdat je niemand hebt om mee te praten".

De begeleider spreekt zijn vertrouwen uit over de procedure (het opzetten van een supportgroep voor de leerling) en het te verwachten resultaat.

Het is belangrijk dat het slachtoffer dit begrijpt en toestemming geeft voor het proces. Soms kan er de angst zijn dat het hem nog meer tot slachtoffer zal maken, maar wanneer het niet-straffende aspect voldoende wordt uitgelegd voelt het slachtoffer zich meestal veilig en opgelucht dat er iets aan gedaan gaat worden.

De begeleider kan vervolgens het slachtoffer vragen naar namen van de betrokkenen, van bijstanders, personen die meedoen of toekijken en enkele vrienden die samen de supportgroep zullen vormen. De begeleider kan het doelwit uitnodigen iets op te schrijven of te tekenen wat zijn gevoel kan illustreren.

De begeleider zal moeten checken of er iets in vertrouwen is gezegd wat niet mag worden verteld in de groep.

Het doelwit wordt niet uitgenodigd om bij de groep te zijn, aangezien het mogelijk is dat hij door beschuldigingen te uiten, ontkenning of rechtvaardiging zal uitlokken en daarmee de probleemoplossende aanpak zal ondermijnen.

Maak een afspraak om de leerling over een week terug te zien, om te horen hoe de zaken gaan. Bied het slachtoffer de mogelijkheid om opnieuw met je te spreken wanneer hij maar wil gedurende het proces, wanneer zaken niet goed gaan. Eindig met de geruststelling dat dingen zich zullen ontwikkelen en vraag de leerling om je volgende week te vertellen wat hij aan verandering heeft waargenomen. Dit creëert een positieve verwachting en we weten dat verwachtingen een krachtige invloed hebben op het geen we waarnemen.

2. Organiseer een eerste bijeenkomst met de supportgroep (inclusief de pester)

Doel:

- de leden van de supportgroep worden uitgenodigd

Tijdens deze stap:

De begeleider spreekt af met de groep leerlingen die betrokken zijn en genoemd werden door het slachtoffer. Een groep van vijf tot acht werkt goed. Dit geeft de begeleider de mogelijkheid om naar eigen inzicht de groep zo in balans te krijgen dat er hulpvaardige en betrouwbare leerlingen bij zijn, naast degene wiens gedrag ellende veroorzaakt heeft (de pester).

De bedoeling is om de kracht van de groepsleden te gebruiken om tot het beste resultaat te komen.

3. Leg het probleem uit

Doel: - de empathie van de leerlingen bevorderen

Tijdens deze stap:

De begeleider begint met de groep te vertellen dat hij een probleem heeft - hij maakt zich zorgen over X die het erg moeilijk heeft op dit moment.

Hij vertelt uitvoerig het verhaal over het ongelukkig voelen van het slachtoffer en gebruikt hetgeen deze geschreven of getekend heeft om nadruk te leggen op zijn ellende.

Op geen enkel moment beprekt hij details over de voorvallen of uit hij beschuldigingen aan de groep.

4. Deel de verantwoordelijkheid

Doel: - het verantwoordelijkheidsgevoel van de leerlingen vergroten

Tijdens deze stap:

Wanneer het voorgaande is afgesloten kan het zijn dat de luisteraars terneergeslagen zijn of zich ongemakkelijk voelen en onzeker zijn over de reden van de bijeenkomst.

Enkelen kunnen bang zijn voor mogelijk straf.

De begeleider verandert de sfeer door expliciet te vermelden dat niemand in de problemen komt of gestraft zal worden, er een gezamenlijke verantwoordelijkheid is om X te helpen zich prettig en veilig te voelen, de groep bijeen geroepen is om te helpen het probleem op te lossen.

5. Vraag naar ideeën van elk groepslid

Doel: - het komen tot concrete voorstellen

Tijdens deze stap:

Groepsleden zijn meestal oprecht geraakt door het verhaal van X's ellende en opgelucht dat ze niet in de problemen zitten.

Niemand is in een defensieve hoek gedrukt door beschuldigingen en de kracht van de groep is gewijzigd van de 'pest-leider' naar de groep als geheel, wier leden niet langer willen dat het gedrag doorgaat.

Elke deelnemer wordt vervolgens aangemoedigd om ideeën in te brengen waardoor het slachtoffer geholpen kan worden zich prettiger te voelen.

Deze ideeën worden in de ik-vorm geformuleerd. "Ik zal met hem naar school lopen." "Ik kan hem vragen naast mij te komen zitten tijdens het eten."

Ideeën worden ingebracht door de leden van de groep en niet door de begeleider.

Deze geeft positieve reacties maar probeert geen belofte af te dwingen voor beter gedrag.

6. Laat het aan de groep over

Doel: - de leerlingen tijd en ruimte geven om hun voorstellen uit te voeren

Tijdens deze stap:

De begeleider sluit de bijeenkomst af met het geven van verantwoordelijkheid aan de groep om het probleem op te lossen.

Er wordt geen geschreven contract gemaakt – het gaat om een kwestie van vertrouwen.

Hij bedankt hen, toont vertrouwen in een positieve uitkomst en spreekt af elkaar opnieuw te treffen om te zien hoe de zaken gaan.

7. Een gesprek met elk afzonderlijk

Doel: - te weten komen hoe het gegaan is met de leden van de steungroep

- te weten komen hoe het gegaan is met het doelwit

Tijdens deze stap:

Ongeveer een week later, bespreekt de begeleider met elke leerling, inclusief het doelwit, hoe de dingen zijn gegaan.

Dit geeft de begeleider de mogelijkheid de pester te volgen en houdt de jongeren betrokken bij het proces.

Deze bijeenkomsten zijn steeds met één groepslid tegelijk zodat ieder iets kan zeggen over zijn eigen bijdrage, zonder een competitieve sfeer te creëren.

Het is niet erg als niet iedereen zijn plan is nagekomen, zolang het pesten maar gestopt is. Het slachtoffer hoeft niet de meest populaire persoon van de school te worden, als hij zich maar veilig en prettig kan voelen.

Naschrift

Met dit pestprotocol geven we duidelijkheid over hoe er gehandeld wordt wanneer zich een peestsituatie voordoet op de KJS.

Meer informatie over de achtergronden van dit pestprotocol is te vinden in de reader "Sta op tegen pesten! Een effectieve werkwijze op basis van de internationaal gebruikte No Blame-methode", welke te vinden is in de orthotheek.

Meer informatie over de sociaal emotionele ontwikkeling en sociale veiligheid is te vinden in: Organisatie leerlingenzorg sociaal-emotionele ontwikkeling", het veiligheidsplan, het zorgdocument, het beleidsstuk Burgerschap en Sociaal Emotionele ontwikkeling, de schoolgids en het schoolplan

Ontevreden?

Ouders die ontevreden zijn over de manier waarop onze school om gaat of om is gegaan met een peestsituatie vragen we vriendelijk maar dringend om hun zorgen met ons te delen.

Mochten ouders vinden dat ze iedere mogelijke persoon op school hebben gesproken en toch ontevreden zijn over het verloop/ de situatie op school, dan kunnen zij terecht bij een externe vertrouwens persoon. Deze persoon is gelinkt aan ons bestuur OZHW.

Mochten ouders niet meer in gesprek willen maar een klacht in willen dienen dan is op de website van OZHW te vinden hoe zij dit kunnen doen: www.ozhw.nl

Meer informatie en links:

Vertrouwens personen van de KJS:

Kimberly Jacobs voor leerlingen en ouders van de onderbouw:

Marleen Dercksen voor leerlingen en ouders van de bovenbouw:

Externe vertrouwens persoon:

Online pesten

Pesten is niet iets wat alleen in 'real life' voor komt. Veel pestgedrag speelt zich af online.

Op de digitale snelweg is een ongeremdheid in wat je wel en niet zegt. Bovendien is anonimiteit soms een stimulans vervelende geintjes uit te halen. Je kunt iemand een dreigmailtje sturen zonder dat de ontvanger weet wie de afzender is. De effecten van cyberpesten zijn erger voor kinderen. Door het gebrek aan face to face contact is de drempel laag om agressieve en harde taal te gebruiken. Het vaak anonieme en ongrijpbare karakter maakt dat kinderen niet kunnen reageren.

Ook al vindt het pesten buiten de school plaats, effecten spelen binnen de school door. Er ontstaat een onveilig klimaat en schoolresultaten lijden eronder.

Op dit moment is er geen wetsartikel dat cyberpesten expliciet strafbaar stelt. Daarom wordt er gebruik gemaakt van bestaande artikelen uit het Wetboek van Strafrecht, bijvoorbeeld:

- Belediging/ Smaad/ Smaadschrift: Artikel 261
- Bedreiging: Artikel 285
- Stalking: Artikel 285b
- Grooming: Artikel 248e
- Hacking van een account: Artikel 138a
- Vernieling van computergegevens: Artikel 350a
- Ontucht: Artikel 248a
- Schennis der Eerbaarheid: Artikel 239
- Portretrecht: Artikel 12

Gedragscodes

Medewerkers en leerlingen:

1. Maken camera opnames niet zonder toestemming van betreffende persoon publiek via internet of social media
2. Online contact van de medewerker met leerlingen en ouders is school-gerelateerd, zakelijk en in correct Nederlands.
3. De medewerker veroorlooft zich geen intimiteiten met een leerling in geschrift of afbeelding.

Leerlingen:

1. Als je iets niet zou doen IRL (in real life), doe het dan ook niet online.
2. Laat iets van je horen als je van iemand een berichtje krijgt. Dat is wel zo aardig.
3. Wil je een grapje maken? Maak dan (achteraf) duidelijk dat het een grapje (was) is. Op internet is het vaak moeilijk te zien hoe iets bedoeld is.

4. Schrijf geen kwetsende of beledigende dingen. Als je spijt krijgt, is je bericht al verspreid.
5. Reageer niet meteen met een boos bericht op kwetsende of schunnige opmerkingen; vaak is het minder vervelend of persoonlijk bedoeld dan het overkomt, vraag het even na.
6. Zet alleen op internet wat ook in de krant zou mogen. Alles wat je op internet zet blijft voor altijd door iedereen te lezen en te delen. Ook als jij denkt dat het weg is.
7. Stuur geen foto's van een ander door die jij ook niet van jezelf zou verspreiden.

Protocol

1. We maken leerlingen bewust van de gevaren op internet, de effecten van cyberpesten en de strafbare feiten.
2. We leiden medewerkers op in de school (ook onderwijsondersteunend personeel).
3. We delen gedragscodes met ouders.
4. We betrekken ouders in de aanpak van cyberpesten, veel cyberpesten vindt plaats buiten schooluren.
5. We informeren ouders tijdens een ouderavond. Ouders zijn in het algemeen niet goed op de hoogte van wat hun kind op internet doet.
6. We laten leerlingen het Diploma Veilig Internet behalen.
7. Zo nodig handelen we volgens het anti pestprotocol of het protocol (dreigen met) agressie of geweld.